

Dosarul nr.3r-325/23

2-22081710-01-3r-29112023

Instanța de fond: Judecătoria Drochia, sediul central: I. Rusu

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

## DECIZIE

03 aprilie 2024

mun. Chișinău

### Curtea Supremă de Justiție

în componența:

Președinte, judecător  
judecătorii

Ion Malanciuc  
Oxana Parfeni  
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de către Sergiu Rusu,  
în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului raional Drochia, terț Sergiu Rusu privind contestarea actului administrativ,  
împotriva încheierii din 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a declarat inadmisibil apelul declarat de către Sergiu Rusu, împotriva hotărârii Judecătoria Drochia, sediul central din 03 iulie 2023,

constată:

La 7 iunie 2022 Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului raional Drochia privind contestarea deciziei nr.3/18 din 07 martie 2022 cu privire la promovarea în funcția publică de conducere de șef Direcția economie, construcții și politici investiționale a Consiliului raional.

Prin încheierea din data de 06 septembrie 2022 a Judecătoria Drochia, sediul central s-a atras în proces în calitate de terț Sergiu Rusu.

Judecătoria Drochia, sediul central prin hotărârea din 03 iulie 2023 a admis integral acțiunea în contencios administrativ, a anulat decizia Consiliului raional Drochia nr.3/18 din 07 martie 2022 cu privire la promovarea în funcția publică de conducere de șef Direcția economie, construcții și politici investiționale a Consiliului raional.

La 07 iulie 2023 Sergiu Rusu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din data de 03 iulie 2023 a Judecătoria Drochia, sediul central. (f.d.104,115)

Curtea de Apel Bălți prin încheierea din data de 25 octombrie 2023 a declarat inadmisibil apelul declarat de către Sergiu Rusu, împotriva hotărârii Judecătoria Drochia, sediul central din 03 iulie 2023, deoarece apelantul nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232, alin. (2) din Codul administrativ.

La 01 noiembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal Sergiu Rusu a depus recurs împotriva încheierii din data de 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. (f.152)

În motivarea recursului Sergiu Rusu a indicat că încheierea contestată este lipsită de adevăr, fapt ce-i încalcă drepturile prevăzute de legislația națională, fiind lipsit de un recurs efectiv.

Totodată a subliniat că nu a primit hotărârea motivată a instanței de fond și nici nu i-a fost adusă la cunoștință. După recepționarea încheierii contestate a aflat că hotărârea motivată a fost emisă și expediată doar în adresa Consiliului raional Drochia.

Astfel, considerentele enunțat atestă vina lui Sergiu Rusu în omiterea termenului de înaintare a apelului motivat este nefondată și nejustificată. Recurentul a susținut că instanța de fond urma să-i expedieze hotărârea motivată cu aviz recomandat prin intermediul oficiului poștal pentru a demonstra că hotărârea a fost recepționată de către acesta.

La 29 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru notificare Consiliului raional Drochia și Oficiului teritorial Soroca al Cancelariei de Stat copia recursului depus de către Sergiu Rusu, încheierii din 23 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți. Până la examinarea recursului autoritățile intimat nu au făcut uz de dreptul procedural de a depune referințe referitor la argumentele recursului.

Prin prisma art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

În corespundere cu articolul 241, alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 25 octombrie 2023.

La 01 noiembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal Sergiu Rusu a depus în termen, recurs împotriva încheierii din data de 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Conform art. 243, alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Examinând recursul, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că Judecătoria Drochia, sediul central prin hotărârea din 03 iulie 2023 a admis integral acțiunea în contencios administrativ, a anulat decizia Consiliului raional Drochia nr.3/18 din 07 martie 2022 cu privire la promovarea în funcția publică de conducere de șef Direcția economie, construcții și politici investiționale a Consiliului raional.

La 07 iulie 2023 persoana terță Sergiu Rusu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din data de 03 iulie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul central. (f.d.104,115)

Curtea de Apel Bălți prin încheierea din data de 25 octombrie 2023 a declarat inadmisibil apelul declarat de către Sergiu Rusu, împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul central din 03 iulie 2023, deoarece apelantul nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232, alin. (2) din Codul administrativ.

Sergiu Rusu a depus recurs împotriva încheierii din data de 25 octombrie 2023 a criticat soluția instanței de apel, indicând că nu i s-a comunicat hotărârea motivată a instanței de fond astfel a fost în imposibilitate de a depune motivarea apelului.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, ori în corespundere cu art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232, alin. (2).

În conformitate cu articolul 232, alin. (2) din Codul administrativ motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru depunerea apelului motivat este prevăzut de o normă imperativă. Așa, art. 232, alin. (2) din Codul administrativ stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului motivat este determinat de un singur eveniment – de la data notificării hotărârii motivate.

Conform art. 97, alin. (1) din Codul administrativ notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

În conformitate cu art. 109 din Codul administrativ un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din materialele dosarului rezultă că hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central a fost pronunțată la 03 iulie 2023,

La 15 septembrie 2023 instanța de fond a expediat participanților la proces hotărârea motivată, inclusiv lui Sergiu Rusu, la adresa indicată în apelul nemotivat depus la 07 iulie 2023. (f.d. 112)

Potrivit avizului de recepție DS8010162974AS, anexat la fila dosarului 119 Sergiu Rusu a recepționat hotărârea motivată a instanței de fond la 20 septembrie 2023.

Conform art. 63, alin. (1) din Codul administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art.383–390 din Codul civil.

La rândul său, art. 385 din Codul civil prescrie în alin. (1) că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Coroborând normele legale precitate, se constată că în condițiile speței începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării hotărârii motivate, adică ziua de 21 septembrie 2023, iar ultima zi fiind data de 20 octombrie 2023, ora 24.00, care este imediat prima zi lucrătoare.

Însă, distinct acestor circumstanțe, Sergiu Rusu nu a prezentat Curții de Apel Bălți motivarea apelului. Astfel, este în afara oricărui dubiu că Sergiu Rusu, nu a depus motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art. 232, alin. (2) din Codul administrativ, deși, de la momentul notificării hotărârii motivate a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de acest drept procedural și a depune motivarea apelului în interiorul termenului legal.

Argumentul recurentului precum că nu i s-a notificat hotărârea motivată din 03 iulie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul central, este considerat declarativ de către Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, or, acesta este combătut prin materialele cauzei și anume prin avizul de recepție DS8010162974AS, anexat la fila dosarului 119, care atestă că trimiterea poștală expedită de către Judecătoria Drochia, sediul central, la adresa r-nul Drochia, s. xxxxx, care corespunde cu adresa indicată în cererea de recurs, a fost recepționată de către destinatarul Sergiu Rusu, la 20 septembrie 2023.

În urma celor constatate instanța de recurs menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Instanța de recurs consideră că, prin prisma art. 24, alin. (1) din Codul administrativ, Sergiu Rusu avea obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă și să depună apelul motivat în termen. Această acțiune procesuală era vital necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a drepturilor de acces la instanță și declararea în termen a căii de atac (apelul), în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil în temeiul art. 232, alin. (2) coroborat cu art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În conformitate cu prevederile art. 65, alin. (1) din Codul administrativ dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen.

Din materialele dosarului rezultă că recurentul nu a beneficiat de dreptul prevăzut la art. 65, alin. (1) din Codul administrativ și nu a solicitat instanței de apel repunerea în termenul de declarare a apelului.

Sub acest aspect Completul de judecată notează că legiuitorul a instituit termen imperativ pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor

norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

La fel, în cauza Ponomaryov v. Ucraina Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În lumina acestor circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de către Sergiu Rusu, împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul central din 03 iulie 2023.

Conjunctura situației de fapt constatată de instanța de recurs și concluziile trase profilează netemeinicia recursului și necesitatea respingerii acestuia cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 243, alin. (1) lit. b) din Codul administrativ Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Sergiu Rusu.

Se menține încheierea din 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți adoptată în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului raional Drochia, terț Sergiu Rusu privind contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă